

IN MEMORIAM DR. F. S. MEIJERS. — FREDERIK SALOMON MEIJERS werd bijna zes en tachtig jaar geleden te Hoorn geboren als zoon van de arts van de Rijkswerkinrichting aldaar. Hij studeerde te Amsterdam en verwierf de doctorstitel in 1898 te Jena bij STRAUB.

Van 1897 af was hij ambtenaar van de stad Amsterdam: eerst als plaatsvervangend stadsgeneesheer, daarna als assistent van WERTHEIM SALOMONSON, die toen chef was van de afdeling voor zenuwpatiënten in het nieuwe Wilhelmina-gasthuis, daarna waarnemend directeur van dat ziekenhuis werd. In 1916, nadat K. H. BOUMAN hoogleraar in de psychiatrie was geworden en daarmede hoofd van de psychiatrische afdeling van het W.G., kreeg MEIJERS een nieuwe functie, en wel die van psychiatrisch-neurologisch adviseur van de Gemeente, hetgeen hij tot zijn pensionering in 1933 bleef.

Deze laatste werkkring heeft voor MEIJERS de gebieden geopend, waarop wij hem het best kennen. Hij werd hierbij voor tal van maatschappelijke problemen geplaatst ten aanzien van geesteszieken en van de zogenaamd „maatschappelijk ongeschikten”, patiënten, veelal met psychiatrische afwijkingen, voor wie zeer langdurige verpleging nodig is.

De grondige en uitgebreide klinische ervaring, die MEIJERS zich in de eerste helft van zijn loopbaan had eigen gemaakt, werd nu gesteld voor tal van sociale vraagstukken, en geleidelijk werd hieruit een nieuw vak geboren, de sociale psychiatrie, waarvan MEIJERS in Nederland de pionier moet worden genoemd.

Talrijk zijn de vormen, waarin hij dit werk heeft gegoten. Ik noem in de eerste plaats zijn publicaties, waarvan het boek *Sociale Psychiatrie* (1947) de bekroning vormt; hij was oprichter, meer dan 25 jaar voorzitter en tenslotte ere-voorzitter van de „Centrale

Vereniging ter behartiging van de maatschappelijke belangen van Zenuwen en Zielszieken”, welke sinds enige jaren officieel de „dr. F. S. MEIJERS-Vereniging” heet, nadat men haar tal van jaren reeds officieus de „vereniging van MEIJERS” had genoemd. Deze vereniging heeft zeer veel gedaan ter bevordering van het sociaal-psychiatrisch werk voor geesteszieken; op tal van plaatsen heeft zij de oprichting van consultatiebureau's bevorderd, zij heeft veel materiële hulp verleend, en heeft tenslotte de psychopathenzorg over het gehele land georganiseerd.

MEIJERS was de eerste voorzitter van het eerste Medisch-Opvoedkundige Bureau in Nederland (het Amsterdamse, nu ook juist 25 jaar geleden) en is jarenlang de drijvende kracht geweest van de Amsterdamse Stichting voor Werkplaatsen voor geestelijk onvolwaardigen (de Stichting A.G.O.). De forensische psychiatrie, in welk vak hij van 1911 tot 1916 privaatdocent was geweest, bleef hem boeien; hij was lang bestuurslid van het Psychiatrisch-juridisch Gezelschap, van de Criminalistenclub, en was lid van de Psychopathenraad; sinds 1933 was hij regent van de gevangenen te Amsterdam.

DR. F. S. MEIJERS

Wie met MEIJERS in contact kwam werd geboeid door zijn charmante persoonlijkheid, zijn wijze humor, zijn fijne geest, zijn mensenkennis. Men moest hem echter beter kennen en tot zijn intimiteit zijn toegelaten — wat niet zo heel gemakkelijk ging — om te zien, dat deze zo aantrekkelijke en schijnbaar evenwichtige mens was opgebouwd uit een aantal tegenstellingen, die elkaar op wonderbaarlijke wijze in evenwicht hielden. MEIJERS was een individualist, met een intensieve belangstelling voor de vraagstukken, welke de maatschappij oplevert; hij is het allergrootste deel van zijn leven ambtenaar geweest, maar niemand kon de bureaucratie haten zoals hij het heeft gedaan; hij was een typische grote-stads-figuur, maar met een hartstochtelijke liefde voor de natuur; een man der wetenschap, maar die zijn „objecten” met spoedig-vochtige ogen bekeek; hij wilde orde om zich heen, maar was nooit systematisch, organiseerde graag en brak toch altijd uit ieder organisatorisch verband.

Een ander zou wellicht met al deze tegenstrijdigheden in zich tot een gekweld mens zijn geworden, MEIJERS — in ieder geval de oudere MEIJERS, zoals wij hem kenden — had deze tegenstellingen tot een synthese weten te maken, hij was een levensgenieter en een levenskunstenaar en tevens een aristocraat van de geest.

Hij heeft een arbeidzaam en rijk leven gehad; hij heeft het voorrecht genoten, vele vruchten van zijn werk te zien rijpen; hij was een goed arts en een goed mens — hij ruste in vrede.

Amsterdam, 25 October 1953

A. QUERIDO

BENOEMD: tot lid van de Sociale Verzekeringsraad prof. dr. P. MUNTENDAM; toegevoegd aan de commissie tot het verrichten van een statistisch onderzoek naar de herkomst en de bestemming van de nationale middelen, welke ten bate van de volksgezondheid worden besteed, prof. dr. R. REMMELTS, directeur van het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde, te Leiden; benoemd tot geneesheer-directeur van de Stichting „Vrederust” te Bergen op Zoom M. VAN DER BEEK, arts; tot gouvernementsarts aan de Goudkust dr. J. M. MEES, te Rotterdam en dr. J. D. VERVOORN, te Putten; tot lid van de Commissie Planning voorbereiding van de Volksgezondheidszorg in buitengewone omstandigheden J. J. KRIJNEN, arts, dirigerend officier van gezondheid der 2e klasse; bij de geneeskundige dienst der Koninklijke landmacht, tot officier van gezondheid der 2e klasse, de eervol ontslagen reserve-officieren van gezondheid der 2e klasse W. M. VAN GAASBEEK, W. M. PORTON en A. KREUZEN, en tot reserve-officier van gezondheid der 2e klasse J. DE GROOT; tot luitenant-ter-zee-arts der 2e klasse bij de K.M.R. de luitenants-ter-zee-arts der 3e klasse bij de K.M.R. M. S. LINGBEEK en K. PUNT.

GEVESTIGD: te Groningen B. VINKE, arts.

EERVOL ONTSLAG VERLEEND: als lid van de Commissie Planning voorbereiding van de Volksgezondheidszorg in buitengewone omstandigheden aan F. H. A. KOTHE, arts, dirigerend officier van gezondheid der 1e klasse; aan de reserve-officieren van gezondheid der 1e klasse B. W. BUSSEMAKER, J. LOURENS, H. M. HUETING, M. WILHELMY, G. E. J. H. DELVAUX, P. VAN HAERINGEN, L. L. KRELING, W. M. AUSEMS, W. O. BORNHAUPT, B. W. KREMER, P. M. DIKKENBERG, S. M. LAMMERTS VAN BUEREN, A. A. VREDENDAAL en E. A. H. SCHOLTEN, en aan de reserve-officieren van gezondheid der 2e klasse W. M. VAN GAASBEEK, W. M. PORTON en A. KREUZEN, allen van de geneeskundige dienst der Koninklijke landmacht.

OVERLEDEN: te Zeist dr. FREDERIK SALOMON MEIJERS, rustend zenuwarts, op de leeftijd van 85 jaar (21 October 1953).

Promoties. — **BEVORDERD TOT DOCTOR IN DE GENEESKUNDE:** te Leiden mev. P. WALLER-FETTEK op proefschrift *Onderzoekingen over de neutralisatie- en haemaglutinatieremmingsreactie bij enige virus-injecties*, H. J. WALLER op proefschrift *Over de brenthoplastiek van schildklierweefsel bij konijnen*, E. L. NOACH op proefschrift *Onderzoek naar de beïnvloeding van de schildklier door steroïde oestrogene stoffen*, A. L. MYBURGH op proefschrift *Causes and treatment of abdominal adhesions*, en J. B. WILTERDINK op proefschrift *Hepatitis infectiosa een epidemiologische studie*.

BEVORDERD TOT ARTS: te Amsterdam mej. G. DE GROOT, L. C. BINSBERGEN, G. REBEL, J. A. OOSTERHUIS, J. L. DE VRIES en H. C. W. KERSSEMAKERS; te Groningen G. W. G. J. DE BOER, J. R. BRUINSMA, G. KUIPERS, J. O. LAAN, mej. G. J. THORBECKE, B. MESANDER, D. M. H. SCHULTH en J. VAN TWISK; te Leiden mej. M. A. KEMMERS, mej. V. KOENS, A. E. M. H. BLOKLANDER en H. J. BUSCH; te Rotterdam G. L. J. M. DRIEBEEK en J. J. A. WESSEL.